

ЕВРОПЕЙСКА ПРОГРАМА
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ЗА ДВИГАТЕЛИТЕ
Разработена по инициатива на Европейската Комисия (ЕК)

ОСНОВНИ НАСОКИ ЗА ПАРТНЬОРИТЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Значителното повишаване на енергийната ефективност при крайния потребител е сред основните цели на политиката на Европейския съюз (ЕС) в областта на енергетиката и опазването на околната среда. Европейската комисия (ЕК) допринася за постигането на тази цел чрез редица дейности в рамките на Програмата SAVE и нейното продължение – Програмата “Интелигентна Енергия за Европа”.

Програмата “Предизвикателства за Двигателите” /Motor Challenge/ е инициатива на ЕК, целяща да подпомогне промишлените предприятия в повишаването на енергийната ефективност на техните системи с моторно задвижване. Програмата акцентира на системите, за които е доказано, че имат голям технически и икономически потенциал за повишаване на енергийната им ефективност, а именно системите, използващи вентилатори и помпи, както и тези работещи със сгъстен въздух.

В Програмата може да участва всяка една организация, която желае да се включи:

- Предприятията, използващи системи с моторно задвижване, могат да кандидатстват за статус “Партньор”. Настоящото ръководство е предназначено за Партньорите.
- Предприятия, които активно подпомагат Партньорите, могат да станат “Поръчители”. Ако желаете да научите повече за Поръчителите, прочетете брошурата “Ръководство за Поръчители”.

Партньорите ще получат софтуер, който ще им помогне за понижаване на експлоатационните им разходи чрез рентабилни мерки за енергийна ефективност. Освен това, те ще получат и обществено признание за приноса им към постигане целите на енергийната политика на ЕК.

Същността на Програмата се изразява в план за действие, чрез който Партньорите поемат ангажимента да предприемат конкретни действия към понижаване на енергийното си потребление. Предприятието – Партньор определя самостоятелно за коя част от предприятието или за кои системи ще се отнася този ангажимент. Обхватът може да варира от един цех до всички европейски подразделения на предприятието.

Програмата “Предизвикателства за Двигателите” е напълно доброволна: предприятията са свободни за избират дали да участват, като същевременно имат възможност да се оттеглят от Програмата във всеки един момент без ущърб на правата им.

ОТГОВОРНОСТИ НА ПАРТНЬОРИТЕ

За да се поддържа надеждността на партньорството, са създадени някои критерии за придобиване на статут “Партньор”. Въпреки че няма нормативно обвързващи задължения, Партньорите трябва да бъдат сериозно ангажирани и да имат съществен принос към целите на Програмата “Предизвикателства за Двигателите”. Партньорите могат по всяко време да се оттеглят от Програмата без санкции.

Предприятието, желаещо да се включи в Програмата, ще трябва:

1. да инвентаризира и оцени използваните двигатели;
2. да определи обхвата и вида на ангажираността си чрез План за Действие;
3. Одобряване на Плана от Европейската комисия (ЕК). ЕК дава статус “Партньор”;
4. Изпълнение на Плана за Действие и годишни отчети до ЕК.
5. Подновяване на статуса “Партньор” след преглед на годишния доклад.

По-надолу, тези стъпки са описани подробно.

За постигане на енергийна ефективност и качество на услугите на Програмата, е важно предприятието да се обърне към квалифициран персонал, компетентен в проектиране и обслужване на съответните двигатели, който да е запознат с обхвата на дейност на предприятието. Това може да бъде инженерният персонал на предприятието. Възможно е също предприятието да се обърне и към трета страна, например към Поръчителите¹ по Програмата. ЕК и съответните български институции, участващи в програмата (Агенция за Енергийна Ефективност, Черноморски Регионален Енергиен Център и ESD-България), ще ви предоставят списък с Поръчителите.

Обръщаме внимание, че не е необходим външен одит, за да се включите в Програмата.

1. Инвентаризация и оценка на двигателите

Горепосочените български институции, участващи в програмата, ще предоставят материали за подпомагане на предприятията при:

- Създаване на списък, касаещ текущото състояние на системите с моторно задвижване в предприятието
 - Оценка на възможните енергийни спестявания от подобрения в системите.
2. Предприятието предлага План за Действие, определящ обсега и характера на неговия ангажимент.

На базата на информацията, събрана през първия етап, предприятието взема решение за План за Действие. Този План трябва да определя **обсега** и **характера** на ангажимента на предприятието. Ангажиментът ще включва предложена програма за докладване.

Обсегът на ангажимента определя производствените обекти, при които ще бъдат предприети действия за енергийна ефективност. Предприятията ще определят, в рамките на избраните обекти, типовете системи с моторно задвижване, за които ще се прилага съответният ангажимент. Ангажиментът може да обхване някои или всички от следните системи (наречени “Модули” в този документ):

- Системи със сгъстен въздух
- Вентилационни системи

¹ Поръчителите са организации, споделящи целите на програмата “Предизвикателства за Двигателите” и съгласни да подпомагат ЕК и Партньорите в Програмата. Някои поръчители могат да предлагат услуги, оборудване или съвет като помощ за Партньорите. ЕК, обаче, не гарантира качеството на техните услуги и продукти и следователно се препоръчва Партньорите сами да проверят това.

- Помпени системи
- Задвижващи устройства (електрически двигатели и регулатори на скоростта), използвани в горните системи или в други машини.

Ангажиментът на Партньора може да бъде приложим за всички европейски производствени обекти, само за някои обекти, или да бъде ограничен до единичен цех в един производствен обект.

- **Корпоративен Ангажимент:** Едно предприятие ще има статус на “Корпоративен Партньор”, ако неговият ангажимент покрива основния дял от консумацията на електрическите двигатели (например, 2/3 от консумацията) при всички от неговите европейски производствени обекти.
- **Ангажимент за Обект:** Едно предприятие може да избере един или няколко от неговите производствени обекти. В рамките на тези обекти то може да се ангажира с разглеждането на един или няколко Модули.
- **Ангажимент за Цех.** Ангажиментът може да бъде ограничен до един или няколко цеха на един производствен обект. В този случай ангажиментът трябва да обхваща онези Модули, които се отнасят до основния дял от консумацията на електроенергия от двигателите в цеха. “Цехът” е физически определен дял от производствена инсталация (например, в конкретна сграда), който има ясно определена функция в рамките на производствения процес. Например, цех за боядисване в завод за сглобяване на автомобили.

Характерът на ангажимента определя Плана за Действие, който предприятието предлага да осъществи. Планът за Действие включва **специфични действия**, които са оценени и е взето решение за тях (инвестиции за подобряване или смяна на оборудване, подобрена поддръжка и т.н.). Планът за Действие трябва да вземе под внимание препоръките в документите за “Модули” за системи със състен въздух, вентилационни системи, помпени системи или задвижващи устройства, касаещи “обсега” на ангажимента. Тези документи осигуряват насоки за типични действия, които се препоръчват на и/или се очакват от Партньорите.

В допълнение към тези конкретни действия, Партньорите биват насърчавани (без да се изисква от тях) да определят **общите принципи**, както е описано в Модула за “Политиките на Управление”. Този Модул предлага инструменти, които могат да спомогнат за превръщане на енергийната ефективност в компонент на управленческите приоритети при всяка една стъпка от експлоатационния живот на система с моторно задвижване: проектиране на системата, избор на елементи на системата, монтаж на системи, текуща експлоатация и поддръжка.

Планът за Действие трябва да включва описание на Годишния Отчет, който Партньорът ще представя на Комисията. Предложената система за докладване трябва да спазва препоръките и форматите на съответните “Модулни” документи. Комисията и Националната Институция, отговаряща за това, могат да подпомагат потенциалните Партньори при определяне на обсега и характера на техния ангажимент.

В Плана за Действие предприятието трябва да назначи лице, което да отговаря за осигуряване изпълнението на Плана и за комуникиране с Европейската Комисия и Националната Институция, отговаряща за тези въпроси. Това лице:

- ще следи и проверява дали са създадени подходящите управленчески инструменти и политики за реализирането на Програмата;
- ще докладва пред висшето ръководство за напредъка по изпълнението на Програмата;
- ще подготвя доклади, които ще се представят на Комисията.

3. Одобрение на ангажимента от Комисията. Даване на статус Партньор.

Предложеният ангажимент (обсег и характер на Плана за Действие, включващ процедура за докладване) ще бъде представен на Комисията (вижте последната страница с адреси), с копие до Националната Институция, отговаряща за това, които проверят:

- дали са взети под внимание основните препоръки на съответните Модулни документи от Програмата “Предизвикателства за Двигателите”;
- дали Планът съдържа основната част от опции за технически и икономически жизнени енергийни спестявания, определени чрез одитни процедури;
- дали съдържа удовлетворяваща процедура за докладване.

Комисията одобрява Плана, или дава разяснения на причините за неодобряването му.

Ако Планът бъде одобрен, Комисията ще даде на предприятието статус Партньор с всички произтичащи от това ползи.

4. Партньорът изпълнява Плана за Действие и докладва всяка година пред Комисията.

Партньорът изпълнява своя План за Действие и всяка година докладва пред Комисията и Националната Институция, отговаряща за това, за постигнатия напредък, съгласно схемата за докладване, предложена от Партньора във фаза 2. Партньорът може да бъде подпомаган при докладването от трета страна, например от Поръчител.

Спазването на общинските, националните и местните наредби е задължително за всяко едно действие или проект, които ще бъдат предприети в рамките на Програмата.

5. Комисията прави оценка на годишния отчет и продължава статуса на Партньора.

Комисията преглежда годишния отчет на Поръчителя и след одобрение удължава статуса на Партньора. Може да се извърши проверка на изпълнението на ангажиментите по Плана за Действие. Ако докладът не бъде одобрен, Комисията ще даде обяснение за причините. Ако изпълнението на Плана за Действие на предприятието е видимо по-слабо от определеното, или ако предприятието не спазва изискванията за докладване, Комисията си запазва правото да прекрати участието на предприятието в Програмата “Предизвикателства за двигателите”.

Ползи от участието в Програмата “ Предизвикателства за Двигателите”.

Партньорите, участващи в Програмата “Предизвикателства за двигателите, ще получат съдействие, съвети и техническа помощ от Комисията и от участващите национални институции, отговарящи за това, при формулирането и изпълнението на Плана за Действие за енергийно спестяване при системите с моторно задвижване. Предизвикателството за двигателите е фокусирано върху системи със състен въздух, вентилационни и помпени системи, за които е доказано, че имат голям технически и икономически потенциал за енергоспестявания. С осъществяването на Плана за Действие, компаниите ще могат:

- да поддържат и подобряват надеждността и качеството на услугите на разглежданите системи;
- да реализират основния дял от технически и икономически възможни спестявания. Планът трябва да отговаря на критерия за икономическа ефективност, за да може разпределянето на оскъдните финансови и човешки ресурси да бъде оправдано от гледна точка на предприятието.

Предприятията ще получат обществено признание за техните усилия чрез кампанията за Програмата:

- Партньорите ще могат да използват логото на програмата и така да дадат публичност на техните действия, насочени към спестяване на енергия и опазване на околната среда.

- Широко ще бъде разпространен списък на Партньорите, включващ описание на конкретния им принос към Програмата.
- За избрана инсталация, Партньорите ще бъдат поканени да предоставят документация, която ЕК може в последствие да публикува.
- Съответните дейности на предприятието могат да се включат в публикациите и други мероприятия, организирани в рамките на Програмата, като награди и каталог.
- Награди по Програмата ще бъдат раздадени за най-добри партньорства в няколко категории.

Програмата се подпомага активно от националните енергийни агенции на 15 европейски държави. За повече информация посетете: <http://energyefficiency.jrc.ec.eu.int/motorchallenge/index.htm>

Формуляр за получаване на статус “Партньор”

Предприятие:

заявява желанието си да участва в програмата “Предизвикателства за Двигателите” и поема ангажимента да извърши дейностите, описани в приложения План за Действие, както и да се придържа към общите принципи, описани в настоящото ръководство.

Предприятието ежегодно ще предоставя информация за изпълнението на Плана за Действие.

Лице за контакт, отговарящо за изпълнението на Плана в предприятието:

Име _____
Длъжност _____
Адрес _____
Тел. _____
E-mail _____

Директор или лице, упълномощено да подписва от страна на организацията:

Име _____
Длъжност _____
Адрес _____
Тел. _____
E-mail _____
Подпис _____
Дата _____